

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е № 5

София, 9 октомври 2007 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Румен Янков

Членове: Васил Гоцев

Людмил Нейков

Лазар Груев

Емилия Друмева

Владислав Славов

Евгени Танчев

Димитър Токушев

Благовест Пунев

Пламен Киров

Красен Стойчев

при участието на секретар-протоколита Силвия Василева разгледа в закрито заседание на 9 октомври 2007 г. конституционно дело № 6/2007г., докладвано от съдията Людмил Нейков.

Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията.

Делото е образувано на 12 юли 2007 г. по искане на омбудсмана на Република България.

Предмет на искането е установяване на противоконституционност на чл. 107, чл. 154, ал. 1 и чл. 184 от Закона за енергетиката /ЗЕ/, обн. ДВ, бр. 107/2003г., редакция, ДВ, бр. 74/2006 г.

Междувременно, след образуването на делото, атакуваните текстове са изменени в съществената им част, която регламентира режима на принудителното изпълнение на вземанията, посочени в тях. Това е направено с § 22 от Преходните и заключителни разпоредби на новоприетия Граждански

процесуален кодекс, обн. ДВ, бр.59/20 юли 2007г. Според § 61 от тези разпоредби, посочените изменения влизат в сила от 1 март 2008 г. При това положение атакуваните разпоредби се явяват все още част от действащото право, въпреки и само за още няколко месеца. С оглед на това, постигането на определена конституционно значима цел, чрез евентуалното установяване противоконституционността на атакуваните разпоредби е безспорно, макар и ограничено по време, като се има предвид конститутивното значение на решението само за напред. Ето защо, Конституционният съд намира, че посоченото изменение на атакуваните разпоредби не са пречка за допускане на искането за разглеждането му по същество.

В искането се твърди, че атакуваните разпоредби нарушават конституционните принципи за установяване на еднакви правни условия за стопанска дейност и за защита на потребителя, поради което противоречат на чл. 19, ал.2 от Конституцията.

Разглеждането на искането в частта му за установяване на противоконституционност на чл. 107 и чл. 184 ЗЕ е в правомощията на съда според чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията и се прави за първи път. Сезирането на съда е от управомощен с чл. 150, ал. 3 от Конституцията субект. Наличието на тези конституционни предпоставки обуславя допустимостта на искането в тази му част.

По отношение на искането в частта му за установяване на противоконституционност на чл. 154, ал. 1 ЗЕ се поставя въпросът дали разглеждането му е допустимо с оглед разпоредбата на чл. 21, ал. 5 от Закона за Конституционния съд /ЗКС/. Според нея, когато съдът вече се е произнесъл с решение или определение за недопустимост на направеното искане, по същия предмет не могат да се правят нови искания. Искането за установяване на противоконституционност на чл. 154, ал. 1 ЗЕ е било вече предмет на разглеждане, по сезиране също така от омбудсмана, по к.д. № 10/2006 г. С решение по него № 4/2007 г. то е било отхвърлено, тъй като за неговото

12

уважаване не е получено, изискуемото според чл. 151, ал. 1 от Конституцията и чл. 15, ал. 2 ЗКС мнозинство.

В настоящето си искане омбудсманът поддържа, че решението № 4/2007 г. по к.д. №10/2006 г. е невалидно, след като по съществото на спора няма взето решение с предвиденото от Конституцията и ЗКС мнозинство. Твърди се, че по тази причина това решение не е породило никакви правни последици и не намира приложение принципа *non bis in idem*, залегнал в чл. 21, ал. 5 ЗКС. На това основание се иска да бъде допуснато за разглеждане по същество и новото искане за установяване противоконституционност на чл. 154, ал. 1 ЗЕ.

По допустимостта на направеното искане в тази му част Конституционният съд приема следното:

Искането е неоснователно .

Конституционният съд е произнесъл решението си № 4/2007 г. по к.д. № 10/2006 г. след като е разгледал искането по същество. Обсъдено е налице ли са нарушения на конституционни норми, на основни конституционни начала и принципи намерили израз в отделни конституционни норми, които да водят до противоконституционност на атакуваната разпоредба. След такава преценка на съда, неговият акт, с който приключва производството по делото, е именно решение, а не друг негов акт. Обстоятелството, че при това произнасяне по съществото на искането няма постигнато необходимото мнозинство не означава, че няма постановено решение по същество, както се твърди от искателя. Решението е обнародвано в Държавен вестник и е влязло в сила съгласно чл. 14, ал. 3 и ал. 4 ЗКС. Приетото с него от Конституционния съд е окончателно и е задължително за всички държавни органи юридически лица и граждани /чл. 14, ал. 5 и ал. 6 ЗКС/. То е задължително включително и за Конституционния съд. Искане, което при разглеждането му по същество не е получило необходимото мнозинство за уважаването му подлежи на отхвърляне с решение. В този смисъл е и неотклонната практика на Конституционния съд /напр. решение № 14/1998 г. по к.д. № 9/1998 г., решение № 11/1999 г. по к.д. № 7/1999 г., решение № 8/2006 г. по к.д. № 7/2006 г./. Това е така защото се

приема, че атакуваната разпоредба не е противоконституционна, след като искането за установяване на твърдяната противоконституционност не е получило необходимото мнозинство – повече от половината от всички съдии. В случая, допускането за разглеждане по същество на новото искане по същия предмет, по който Конституционният съд вече се е произнесъл с влязло в сила решение, е равнозначно по правни последици с това той да отмени собственото си първоначално решение, след което да пререши казуса, което е недопустимо. В този смисъл е и изричната забрана на чл. 21, ал. 5 ЗКС за правенето на ново искане по предмет, по който Конституционният съд вече се е произнесъл. По тези съображения неоснователно е позоваването на липса на решение /посочено като невалидно от искателя/ на Конституционния съд, каквото се прави с настоящето искане.

С оглед на изложеното, повторното искане на омбудсмана за установяване на противоконституционност на чл. 154, ал. 1 ЗЕ следва да се отхвърли като недопустимо, а производството по делото в тази му част се прекрати.

Конституционният съд като взе предвид допустимостта на искането по отношение на чл. 107 и чл. 184 ЗЕ и неговия предмет намира, че като заинтересовани страни по делото следва да бъдат конституирани: Народното събрание, Министерският съвет, министърът на икономиката и енергетиката, Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, Върховният касационен съд, Комисията за защита на потребителите, Федерацията на потребителите в България, Съюза на юристите в България, Български Хелзински Комитет и Асоциацията за европейска интеграция и правата на човека.

Водим от горното и на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията и чл. 19, ал. 1 ЗКС Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И:

Допуска за разглеждане по същество искането на омбудсмана на

19

Република България за установяване противоконституционност на чл.107 и чл.184 от Закона за енергетиката / обн. ДВ, бр.107/2003г., редакция, ДВ, бр.74/2006г./.

Отхвърля същото искане в частта му за установяване противоконституционност на чл. 154, ал. 1 от Закона за енергетиката.

Прекратява производството по делото в тази му част.

Конституира като заинтересовани страни: Народното събрание, Министерския съвет, министъра на икономиката и енергетиката, Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, Върховния касационен съд, Комисията за защита на потребителите, Федерацията на потребителите в България, Съюза на юристите в България, Български Хелзински Комитет и Асоциацията за европейска интеграция и правата на човека, на които да се изпрати копие от искането и определението като им се дава възможност 20-дневен срок да представят писмено становище.

Препис от определението да се изпрати на искателя, който може в същия срок да изложи допълнителни съображения.

Председател:

Румен Янков

Членове:

Васил Гоцев

Евгени Танчев

Людмил Нейков

Димитър Токушев

Становище по чл. 154 ЗЕ

Лазар Груев

Благовест Пунев

Емилия Друмева

Пламен Киров

О.М. 1027154
З.Е. Владислав Славов

Красен Стойчев